

trov, at man soever i en Illusion i saa Henseende, men dette er i alt Fald Meningen. Det er imidlertid virkelig urimeligt, at Lyendet, fordi det selv forandrer Jurisdiktion, fordi det selv flytter bort og kommer ud af Retskredsens, medens Modparten bliver paa Stedet, beholder sit gamle Hjemsted, sit Domicil, sit Værnething osv., skulde have Ret til at behandle Sagen under en ganske anden Form, end den behandles, naar dette ikke er Tilfældet. Derimod er det ganske rimeligt og billigt, at, ligesom Husbonden, naar Lyendet forlader Jurisdiktionen, kan faae en offentlig Politisag institueret, saaledes kan ogsaa Lyendet i det Tilfælde, at Husbonden skulde gjøre det Samme, for sit Bedkommende foranledige en offentlig Politisag, men videre bør man ikke gaa. Det er det, som er sagt i § 9, og jeg tror, at den Forandring, som er foregaaet, bidrager til dog at gjøre Forholdet noget fornuftigere, end det var efter den foregaaende Redaktion af Paragrafen. — Forsaavidt det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein) mente, at dette Lovforslag endnu trængte til en gennemgaaende og nøjagtig Drøftelse i et Udvalg, er jeg i Tvivl om, hvorvidt det egentlig vilde føre til Noget. De Forandringer, der i Landstinget ere foregaaede med Lovforslaget, forekomme mig ikke at være af den Betskaffen, at de egentlig kræve nogen dybtgaaende Undersøgelse, og den øvrige Del kommer man neppe videre med, end det lykkedes forrige Gang her i Thinget, eller videre, end Lovforslaget nu er. Jeg tror, at de Endringer, man agter at foretage, ville kunne foretages uden Udvalg; men selvfølgelig lægger jeg ikke nogen stor Vægt paa dette, hvis blot Loven kommer frem. — Med Hensyn til § 8 skal jeg kun bemærke, at der vistnok kunde være nogen Grund til at indføre en Bestemmelse, hvorved Lyendet blev sikret imod at komme til at lide Forurettelse ved, at der uforvarende overgik det en Dom i Genhold til 3die sidste Punktum af Paragrafen, hvor efter det, naar det forlader Retskredsens uden at opgive sit nye Opholdssted, skal dømmes efter de foreliggende Dplysninger. Det forekommer mig, at det i saa Henseende vil være hensigtsmæssigt, at der i det Foregaaende bliver indført en ny Bestemmelse om, at Lyendet under disse foreløbige Forhandlinger henholdsvis for Forligsmægleren, Politimesteren eller Politiet bør gjøres opmærksom paa, at der selvfølgelig, — naar Sagen ikke er afgjort ved aldeles endelig Forlig mellem Parterne — vil blive indledet offentlig Politisag, og at det derfor maa opfordres til, hvis det forlader Retskredsens, da at opgive sit nye Opholdssted, fordi det i modsat Fald vil kunne udsætte sig for at lide Retstab. Det vil naturligvis i Almindelighed gaa saaledes, at denne Bestemmelse ikke er Lyendet bekendt og present, og det vil derfor faare let komme til at falde derover, hvorfor det forekommer mig, at det udtrykkelig bør indskræpes,

hvilke Følger der kunne flyde af, at det forlader Retskredsens.

S Koch: Idet jeg i det Hele taget kan slutte mig til den sidste ærede Taler, hvad angaar de Bemærkninger, som han har rettet til forskellige tidligere Talere, vil jeg sige, at det forekommer mig, at det foreliggende Lovforslag i det Hele taget efter Omstændighederne er ganske heldigt affattet. Jeg tror vel ikke, at de Brøst, der have fundet Sted, og som ere blevne bemærkede i Lyendeforholdet i de sidste Lieder, i nogen væsentlig Grad ville afhjælpes ved dette Lovforslag. Jeg tror, at Grunden til disse Brøst for en væsentlig Del, som ogsaa fremhævet fra anden Side, maa søges i de forandrede Samfundsforhold, og jeg skal for mit Bedkommende være villig til at erkjende, — og jeg tror, at jeg i denne Retning har nogen Erfaring, — at man vist nok for en Del maa søge Skylden paa begge Sider til, at dette Forhold ikke har kunnet bevares paa samme Maade som det tidligere har været. Jeg erkjender imidlertid, at den Tilbøjelighed, som i den senere Tid er bleven saa almindelig hos Lyendet, til at bryde de indgaaede Kontrakter, den Vanstuelighed, som det da navnlig har for Husbonderne at komme til deres Ret, og i det Hele taget de Vanstueligheder, der ere forbundne med at hævde Agtelsen for indgaaede Dverenskomster, gjøre det ønskeligt, at man faar en Lovbestemmelse omtrent af det Indhold, som her er bragt i Forslag, og jeg tror, at dette Lovforslag i denne Retning ikke vil blive uden al Betydning. Der er kun ved Forslaget, som det nu foreligger efter at være bleven behandlet i det andet Thing, et enkelt Punkt, som jeg tror, at jeg, skjøndt det har været Gjenstand for udførlig Behandling saavel tidligere her som ogsaa i det andet Thing denne Gang, atter maa komme tilbage til, nemlig Bestemmelsen i § 1 om den Stilling, der er anvist Politimesteren. Grunden til, at man har blandet Politimesteren ind i hele denne Ordning af dette Forhold, ligger jo væsentligst deri, at man har erkjendt, at det var vanskeligt at føre en indgaaede Kontrol med Fæstemandsinstitutionen, naar man ikke overlader dette til Politiet, der i mange givne Tilfælde vil Bedømmelsen af de høychen hørende Spørgsmaal maa handle efter Konduite. Det er vistnok den væsentligste Grund, hvorfor man i § 1 har overladt det til Politimesteren at give Fæstemændene Lilladelse til at udvøve deres Næring, og det er ligeledes den samme Grund, der har medført, at man har overladt til Politiet vedblivende at føre en Slags Kontrol med den Maade, hvorpaa Fæstemændene udføre de dem paahvilende Pligter, og at det med Hensyn til Følgerne af Tilfidesættelsen af de dem givne Forholdsregler er overladt Politiet at skride ind, selv hvor der ikke i de konkrete Omstændigheder maatte være tilstræk-